

НАПРЯМИ СТИМУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Туризм відіграє значну роль у розвитку країни. Він є джерелом валютних надходжень, забезпечення зайнятості, збільшення внеску в платіжний баланс і ВВП, диверсифікації економіки, зростання прибутків і підвищення рівня добробуту країни.

Інноваційний розвиток туристичної галузі в Україні потребує наявності сприятливих економічних умов розвитку, відповідної оновленої інфраструктури, створення позитивного інвестиційного клімату, застосування креативного менеджменту, активізації державної підтримки. Незважаючи на певні досягнення галузі, туризм ще не став вагомим чинником прискорення економічного зростання країни, підтримки зайнятості населення і наповнення бюджетів всіх рівнів. На досягнення зазначених цілей спрямована «Державна цільова програма розвитку туризму та курортів на період до 2022 року», реалізація якої має на меті вирішення, зокрема, таких завдань, як: збільшення кількості вітчизняних та іноземних туристів; створення нових робочих місць; сприяння підвищенню рівня ВВП; збільшення обсягу надання туристичних послуг та надходжень до бюджетів усіх рівнів від провадження туристичної діяльності тощо.

Основними напрямками політики фінансування туризму є прямі (власні ресурси підприємств, місцевий бюджет і позабюджетні джерела фінансування соціального туризму) і непрямі (залучений капітал за рахунок приватних та іноземних коштів, кошти громадських організацій та ін.) джерела фінансування. Джерелом фінансового забезпечення туристичних підприємств можуть стати довгострокові кредити, отримання яких сьогодні є надто проблематичним. В умовах нестабільного фінансово-економічного стану та обмежених можливостях надання прямої фінансової підтримки має збільшуватися роль непрямих форм фінансової підтримки (зменшення ставок окремих видів податків і зборів, встановлення пільг тощо).

Доцільним є використання світової практики видів фінансової підтримки державою туристичних підприємств, зокрема:

- субсидії, що допомагають розв'язати проблему готівки, особливо на першій стадії реалізації туристичних проєктів;
- пільгові позики, що дозволяють компенсувати розрив між фіксованою і комерційною ставкою;
- боніфікація відсотків і поручництво відносно позик і субсидій (уряд або спеціальний орган гарантує позики, надані комерційними

банками на розвиток туризму. При цьому передбачається проведення оцінки можливостей проекту виконати умови, зафіксовані при наданні позик, а також оцінки ризику використання гарантій);

– податкові пільги, які надаються після того, як певний туристичний проект починає приносити дохід.

Важливим чинником підвищення ефективності й конкурентоспроможності туристичних підприємств є вирішення проблем інвестиційної привабливості. Сьогодні розмір внутрішніх інвестицій в туристичну галузь є недостатнім, тому важливим напрямом інвестування є залучення прямих іноземних інвестицій у туристичну галузь України. Серед основних проблем інвестиційної політики в галузі туризму визначають: недосконалість нормативно-правового забезпечення надання гарантій на іноземні інвестиції в туристичний бізнес; відсутність сприятливого інвестиційного клімату; нестачу конкурентоспроможних туристичних продуктів, які враховують етнокультурні, геополітичні, екологічні чинники туристичних регіонів та потреб сучасного споживача. Вирішення зазначених проблем стане значним стимулом для залучення фінансових ресурсів у туристичну галузь України.

Важливим стимулом для залучення інвестицій є розвиток інноваційної політики держави і залучення інноваційних проектів та продуктів у туристичну галузь. Інновації відіграють значну роль у підвищенні ефективності роботи підприємств туристичного бізнесу, їх активне впровадження дозволяє суб'єктам господарювання забезпечити стійкі темпи розвитку та посилити конкурентні позиції на вітчизняному та світовому туристичних ринках.

Ураховуючи роль та особливості функціонування туристичної галузі, вирішення фінансових питань має базуватися на системному підході та враховувати такі аспекти: 1) раціональне і ефективне використання туристичних ресурсів на умовах сталого розвитку з метою формування національного туристичного продукту; 2) впровадження системного підходу до регулювання соціально-економічних і фінансових взаємовідносин у туристичній діяльності, оскільки туризм охоплює різні галузі господарства; 3) необхідність впровадження Концепції розвитку туризму та положень Державної цільової програми розвитку туризму та курортів; 4) створення відповідної сучасної туристичної інфраструктури; 5) сприяння розвитку внутрішнього та соціального туризму.